

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta

Kokous 8, 2/2025

ASIALISTA

Aika 8.4.2025 klo 12:00 – 15:30

Paikka Lähikokous Pasila ESAVI

Jäsenet ja (varajäsenet)

Hanna-Marja Voipio, puheenjohtaja, Oulun yliopisto
(~~Kati White, varapuheenjohtaja, SEY Suomen eläinsuojelu~~)

Petra Sipilä, Turun yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(~~Mikko Airavaara, Helsingin yliopisto~~)

Pirjo Laakkonen, Helsingin yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(~~Mikko Karpale, Oulun yliopisto~~)

Eija Aho, Orion-konserni: teollisuus
(~~Hona Kareinen, Euroopan kemikaalivirasto~~)

Emrah Yatkin, Turun yliopisto: koe-eläinten hoito ja toimenpiteet
(~~Niina Kemppinen, Helsingin yliopisto~~)

Anna Meller, Helsingin yliopisto: eläinlääketieteellinen asiantuntemus
(~~Paula Lidauer, Luonnonvarakeskus~~)

Heidi Kivekäs, Animalia: vapaaehtoinen eläinsuojelutyö
(~~Maria Eiskop, SEY Suomen eläinsuojelu~~)

Tuula Heinonen: korvaavat menetelmät
(~~Jukka Pakkanen, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea~~)

Hanna Vuorenpää, Tampereen yliopisto: korvaavat menetelmät
(~~Melina Malinen, Orion-konserni~~)

Marianna Norring, Helsingin yliopisto: eläinten hyvinvointia koskeva tutkimus
(~~Satu Mering, Experimentica Oy~~)

Elisa Aaltola, Turun yliopisto: eläinten pidon etiikka tai yhteiskuntatieteellinen tutkimus
(~~Tiia Sudenkaarne, Helsingin yliopisto~~)

~~Tapani Parviainen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto~~
(~~Eila Kaliste, Etelä-Suomen aluehallintovirasto~~)

Tiina Pullola, pysyvä asiantuntija, Maa- ja metsätalousministeriö
~~Satu Raussi, Eläinten hyvinvointikeskus~~
~~Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus~~
3R-keskus: Mikko Airavaara, Johanna Englund, Vootele Voikar

Eila Kaliste, sihteeri, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Jakelu Neuvottelukunta, Eläinten hyvinvointikeskus

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen: hyväksyttiin.
3. Replacement -kyselytutkimuksen tulosten esittely; Työryhmä Hanna Vuorenpää, Johanna Englund, Melina Malinen

Johanna Englund esitteli tulokset. Yhteenvedona todettiin positiivinen suhtautuminen vaihtoehtomenetelmien koulutukseen, jota myös oli tarjolla jokaisessa yliopistossa jossain muodossa. Opetuksessa voisi lisätä tietoisuutta aiheesta. Kurssitarjonta vaihtelee yliopistoissa ja on tällä hetkellä hajanaista. Menetelmien opettamisen lisäämisen tarve vaihteli eri yliopistoissa. Kaikissa opetusta järjestetään myös tulevaisuudessa. Eläinkokeita koskevan lainsäädännöstä ja sen muutoksista informointi olisi hyödyllistä: tästä voisi valmistaa esittelynomaisen verkkokurssin.

Keskustelussa todettiin kurssitarjonnan olevan erilaista eri yliopistoissa, riippuen kunkin alan tarpeista. Tietoa näistä voisi löytyä esimerkiksi yliopistojen kurssitarjonnasta. Pohdittiin verkkokurssien järjestämisen mahdollisuutta, näiden rahoittaminen voi kuitenkin olla haastavaa. EU-tasolla ETPLAS tuottaa uusia verkkokursseja ja vaihtoehtomenetelmät -aihetta voisi ehdottaa heille. Opiskelijoille on suunnitteilla replacement-kysely mm. tarpeellisista aiheista; kyselyä voisi laajentaa eri tahoille, kuten TOKES, ELLA ja tutkijaryhmät. Kyselyiden tuloksia jaetaan eri tahoille.

4. Ministeriön terveiset: Tiina Pullola, MMM.
Seuraava jäsenmaiden yhteyspisteiden kokous toukokuussa. Tähän kutsutaan mukaan myös neuvottelukuntien puheenjohtajat, tavoitteena tiedon parempi leviäminen.
5. Fin3R-keskus – ajankohtaiset: Marianna Norring esitteli 2024 raportin ja 2025 toimintaa. Kaikki R-ryhmät toimivat aktiivisesti. Tapahtumia voi seurata keskuksen nettisivuilla. Keskus julkaisee säännöllisesti uutiskirjettä. Keskuksella on useita seuraajia LinkedIn- ja Twitter-sivustoilla. Huhtikuussa on TOKESin ja keskuksen järjestämä Culture of Care in Finland symposium ja työpaja (Helsingin yliopisto). Vuosittainen symposium järjestetään 27.–28.10. Turussa.
6. TOKES-työryhmät kertovat ajankohtaiset kuulumisensa:
 - **Seminaari 6.6.2024: Kivunlievitys jyräjoiden korvamerkintöjen ja tatuoinnin yhteydessä: Anna Meller**Seurantatapaaminen järjestetään alkusyksystä.

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta

- **Seminaari 2025: Mistä taloudellista tukea pienille 3R-projekteille? Seminaari yhdessä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa: Emrah Yatkin**

Työryhmä: Emrah Yatkin, Petra Sipilä, Marianna Norring, Eija Aho.

Ryhmä kokoontui tammikuussa keskustellen seminaarin ajankohdasta ja sisällöstä. Ajankohta alustavasti 12.6.2025, paikkana Turku. Puhujiksi on ajateltu ainakin tutkijoita ja rahoittajia. Ohjelma on tarkentumassa.

- **Seminaari 2025: Culture of Care: Mikko Karpale**

Työryhmä: Mikko Karpale, Vootele Voikar, Hajnalka Nadai, Varpu Laine, Noora Holk.

Symposiumi on 9.4.2025 ja siihen liittyvä workshop 10.4.2025. Työryhmä laatii lausunnon symposiumin esitysten ja keskustelu perusteella.

- **Replacement-koulutus: Hanna Vuorenpää**

Työryhmän jäsenet: Johanna Englund, Hanna Vuorenpää ja Melina Malinen.

Ryhmä on työstänyt Kansallinen Replacement -kyselytutkimuksen tuloksia. Tulokset esiteltiin tässä kokouksessa. Työryhmä kirjoittaa tuloksista raportin ja suunnittelee jatkokyselyitä ja muuta toimintaansa.

- **Informaatioryhmä: Maria Eiskop**

Työryhmän jäsenet: Maria Eiskop, Eija Aho ja Tiina Kauppinen

Verkkosivut on rakennettu osaksi 3R-keskuksen sivuja ja ne julkaistaan pian.

- **3R seurantaryhmä: Hanna-Marja Voipio**

Seurantaryhmän jäsenet: Mikko Airavaara, Johanna Englund, Eila Kaliste, Saara Kupsala, Tiina Pullola, Hanna-Marja Voipio (pj.) ja Vootele Voikar.

Seurantaryhmän kokouksessa käsiteltyä:

- Takautuvasta arvioinnista käynnissä olevista lisensiaattitöistä toinen on esitelty ja toinen on valmistumassa (HY). Aihe 1: Miten haettu vakavuusluokka on toteutunut ja minkälaisia 3R-menetelmiä on ehdotettu ja käytetty. Aihe 2: Miten hyötyä ja haittaa kuvataan, miten hyöty raportoidaan ja onko ennakoitu haitta vastannut toteutunutta haittaa. Yritämme järjestää tutkimuksista yhdistetyn webinaarin TOKESin, ELLAn ja FIN3R-keskuksen jäsenille (mahdollisesti muillekin): webinaari järjestetään alkusyksyllä.
- Culture of Care -kysely on toteutettu HY:ssä jo toisen kerran (Vootele), vastauksia on saatu hyvin, näistä kuulemme myöhemmin.
- Syksyllä on tavoitteena järjestää 3R-kysely opiskelijoille (Vootele ja Johanna), joissa kysytään mm. mielipiteitä olemassa olevista kursseista, kuinka hyvin niistä tiedetään, mistä saadaan tietoa jne.
- Seeparakalojen/muiden kalojen olosuhteista tehdään kysely syksyllä (Vootele ja Hanna-Marja).
- Seurantataulukon kehittämistä jatketaan edelleen ja syksyllä laaditaan TOKESin vuosittainen 3R-raportti. Raporttiin voidaan liittää myös hyvinvointiryhmien ja 3R-keskuksen toiminnan kuvausta sekä tietoja

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta

käytettyjen eläinten määrästä eri tutkimustarkoituksessa ja toimenpiteiden vakavuuden kehittymisestä. Osa suunnitelluista seurantatiedoista on osoittautunut vaikeaksi selvittää ja kerätä, kuten esim. kurssitiedot. Yritämme mahdollisesti kerätä yhteen kaikkia 3R:ää edustavat kurssit. Selvitämme myös, onko mahdollista saada tietoa siitä, kuinka monessa väitöstyössä käytetään vuosittain koe-eläimiä tai niiden kudoksia.

•Ylijäämäeläimet: Niina Kempainen

Työryhmään kuuluvat Petra Sipilä, Pirjo Laakkonen, Ilkka Paatero ja Niina Kempainen.

Työryhmä työstää aiheesta TOKES-tiedotetta. Kerrotaan myös eläinmäärien kehittymisestä viime vuosina.

7. TOKESin yhteys hyvinvointiryhmien kanssa

Miten tiedon levittäminen ja yhteistyö hyvinvointiryhmien kanssa on järjestetty? Kysymys on esitetty NCP-kokouksessa vastattavaksi. Keskustelussa todettiin asetuksessa määritetyn neuvottelukunnan tehtävät, jotka toteuttavat Suomessa EU-direktiivin 49 artiklan hyvinvointiryhmien neuvonnan vaatimusta. Toiminnan ei kuitenkaan tarvitse rajoittua näihin. Hyvinvointiryhmien verkosto toimii aktiivisesti ja siinä on mukana useita TOKES-jäseniä. Verkoston avulla voidaan tehostaa kommunikointia TOKESin, hyvinvointiryhmien ja 3R-keskuksen kesken. Sovittiin, että HVR-verkosto toimii tiedon välittäjänä TOKESin ja hyvinvointiryhmien välillä.

8. Muut asiat

TOKES-jäsenistä kolme on ilmoittanut luopuvansa jäsenyydestä. Ministeriö nimittää uudet jäsenet heidän tilalleen.

9. Tiedoksi

Roadmap to phase out animal testing for chemical safety assessments, third workshop 16.-17.6.2025, seurata voi etänä: <https://echa.europa.eu/-/third-workshop-to-discuss-the-roadmap-to-phase-out-animal-testing-for-chemical-safety-assessments>

10. Seuraavat kokoukset:

TOKES 28.8.2025 klo 12–16 etäkokous

Finnish 3Rs Symposium 2025 Turussa 27.–28.10.2025

TOKES 18.11.2025 klo 12–16 etäkokous

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.30.